



Munt minder aan bod gekomen. Wij moeten mensen van bij ons engageren met het oog op de toekomst. Bij voorbeeld toekomstige regisseurs ontdekken door ze als regie-assistent te laten werken."

Denkt u niet dat het voor sommige regisseurs die al een hele tijd met repertoiretheater of theater in grote zalen bezig zijn, moeilijk zal zijn, geconfronteerd te worden met het verzoek regie-assistent te spelen?

"Dat hoeft ook niet, het is niet de enige weg. Je kan aan iemands theaterwerk zien of hij een operaregie zou aankunnen. Neem bv. Anne Teresa De Keersmaeker. Zij zal eerder vroeg dan laat een regie-opdracht krijgen. Er ontstaan concrete plannen in die richting. Zo iemand vraag je natuurlijk niet eerst om een stage te doen. *Ottone, Ottone* en al haar ander werk zeggen dat zij die kans moet krijgen. Ook mensen als Jean-Pierre De Decker of Franz Marijnen haal je door de voordeur binnen. Als ik van regie-assistentie spreek, bedoel ik jonge mensen die hun eerste stappen in dit vak zetten."

De toekomst

Droomt u van de realisatie van een bepaald werk?

"Ja, er zijn zo een paar dingen... Ik zou b.v. eens graag *Billy Budd* van Benjamin Britten in Antwerpen zien. Misschien in het kader van 'Antwerpen, Culturele Hoofdstad van Europa' in 1993. Of een alternatieve *Carmen*, een werk dat het publiek aantrekt, maar met een regisseur die er bijna een nieuwe opera van maakt, zoals Peter Brook gedaan heeft. Ik denk ook aan een opera over het migrantenprobleem, over de confrontatie van een vreemdeling met onze samenleving en cultuur. Dat is echt een droom, ik heb er zelfs met Mortier nog niet over gepraat. Ik hoop daarvoor een componist en librettist te vinden. Ik zie wel iemand die dat thema zou aankunnen. Ik zou graag af en toe een opdracht geven voor een werk over een eigentijds onderwerp, als het geld en de mensen daarvoor kunnen gevonden worden. In het kader van het Van Gogh-jaar 1990 gaat in Amsterdam *Un malheureux vêtu de noir* in wereldpremière. De tekst is van Johan Thielemans, de muziek van Jan Van Vlij-

men, als dramaturg Karst Woudstra. Die productie wil ik zo spoedig mogelijk na de première naar hier halen.

We zouden nooit mogen vervallen in een elk-wat-wils programmatie, zoals dat in vele theaters het geval is. Er zou een lijn moeten aanwezig zijn die voeling heeft met onze tijd. Tegelijkertijd moeten we streven naar veelzijdigheid in de programmatie."

In de toekomst zal u gedwongen zijn in twee theaters te spelen. Betekent dat geen handicap?

"Van handicaps kun je mogelijkheden maken. Maar het is zonder twijfel een handicap. De planning in twee huizen gaat heel wat organisatorische moeilijkheden meebrengen. We willen dat ondervangen door in Gent en Antwerpen aparte programma's aan te bieden met opera's die binnen hetzelfde seizoen niet worden uitgewisseld. Een Antwerps en een Gents seizoen naast elkaar dus, met enkele abonnementenreeksen waarin beide gecombineerd worden. Het publiek zal zich verplaatsen, niet de opera. Twee of drie seizoenen later kan een productie die in Gent gestaan heeft, in Antwerpen worden hernomen en omgekeerd.

Aan reisvoorstellingen, waar nu al vraag naar is uit bepaalde Vlaamse en Nederlandse steden, gaan we ons althans in de eerste seizoenen niet wagen. Tenzij met producties die geconcipieerd worden om op reis te gaan, zoals dit seizoen *L'Orfeo* en *Das Glas in Kopf...*"

Er wordt, zoals dat vroeger wel het geval was, geen rekening meer gehouden met de zgn. eigenheid van het Gentse en het Antwerpse publiek?

"Neen, maar je moet natuurlijk niet doen alsof er geen verleden is. In Antwerpen wordt in elk geval de *Parsifal*-traditie doorbroken. Dit jaar wordt er geen opgevoerd. Er zal er later wel een komen: die van Peter Mussbach uit de Munt. Dat zal voor sommigen zeker een schok betekenen, maar kunst is er niet uitsluitend om zelf aan de ziel te strijken. Die productie was een statement, ze dwingt je tot positie kiezen. Die *Parsifal* mag niet verloren gaan, die moet hernomen worden. Op die manier gaan we ook een gedeeltelijk ander publiek bereiken: b.v. mensen die door het werk van Mortier in de Munt gesensibiliseerd zijn voor het muziektheater, zelfs als zij daar achter het net visten voor een abonnement.

Ook iemand als Jan Fabre zal andere toeschouwers aantrekken, dan diegenen die je traditioneel in de opera aantreft. De barokopera zal dan weer een andere fraktie aanspreken. Wij moeten in elk geval naar publieksverruiming streven."

U ziet dus voor het muziektheater een toekomst weggelegd die verder gaat dan het reproduceren van het bestaande repertoire?

"Zeker. Er moet ruimte zijn voor risico's. Een paar componisten of librettisten die iets op papier aan het zetten zijn, hebben zich al gemeld. Er ligt zelfs een voorstel in mijn kast, dat misschien tijdens het seizoen 91-92 zal kunnen worden uitgevoerd. En in 92-93 zou de Vlaamse Opera met een eigen creatie 'Antwerpen Culturele Hoofdstad' luister moeten bijzetten, zoals de heropening van de Gentse Opera in 1992 een eigen karakter moet krijgen.

We moeten echter ook het bestaande repertoire levend houden, niet als een museum voor reproducties, maar als een monument van reflectie over inhouden die door het verleden worden aangereikt. Het theater kan dat door na te gaan wat bestaande stukken ons nu nog te zeggen hebben. Theater, en iedere podiumkunst, de dans, de muziek, is per definitie een kunst van het 'nu'. Vluchtig als het leven zelf, bestaat zij enkel tijdens en door de uitvoering. Nadien blijft er van deze kunsten geen eindprodukt, zoals bij een schilderwerk, dat in een museum kan opgehangen worden. Daarom is het theater als museum in tegenspraak met zichzelf en ten dode opgeschreven. Theater, ook muziektheater, moet leven. Anders heeft het geen zin of betekenis voor een gemeenschap. Zelfs al kijkt de massa ertegen aan als tegen een marginaal verschijnsel dat de meerderheid niet aanbelangt. Zijn theater en opera marginaal? Voetbal en de Ronde van Frankrijk zijn dat ook, het hangt er maar vanaf hoe je het bekijkt. Zonder centrale referentiepunten vertoont onze samenleving zo'n grote complexiteit, dat alles er op de een of andere manier marginaal is."

Gunther Sergooris
Klaas Tindemans